

Regeringens holdning til konflikten i Tjetjenien er klar og vil blive fastholdt. Kun en politisk løsning, som har den tjetjenske befolknings støtte og tillid, vil kunne skabe et holdbart grundlag for fred i republikken og normale levevilkår for den tjetjenske befolkning.

Menneskerettighederne må respekteres af alle parter i konflikten. De, som begår overgreb, skal retsforfølges. Der må være bedre adgang og mere sikre arbejdsvilkår for de humanitære organisationer. Flygtningene må ikke tvinges til at vende tilbage til Tjetjenien mod deres vilje.

Gennem EU, FN og danske private organisationer søger regeringen med økonomiske bidrag at forbedre den humanitære situation i det nordlige Kaukasus. I 2002 og 2003 ydede Danmark henholdsvis 9,5 og 17,2 mio. kr. i humanitær bistand til ofrene for konflikten, og bidraget for 2004 forventes at få samme størrelsesorden som i 2003. Hertil kommer støtte via EU, der med et bidrag på 26 mio. euro i 2003 er den største bidrager af humanitær bistand til regionen.

Danmark yder også støtte gennem Nabo-skabsprogrammet til et samarbejde mellem hø-jere læreanstalter i Tjetjenien og Danmark og kan derigennem bidrage til normaliseringen i Tjetjenien.

Den danske regering anerkender de bestræbelser, som gøres fra russisk side for at skabe mere normale tilstande i Tjetjenien, men der bør gøres en mere aktiv indsats fra russisk side for at føre de tilsagn, som er givet om større autonomi til Tjetjenien og bedre levevilkår for borgerne, ud i livet.

Der må gøres meget mere for at beskytte menneskerettighederne i Tjetjenien og i flygtningelejrene. Der bør gives bedre arbejdsvilkår for de internationale humanitære organisationer, og der må ikke mindst skabes større åbenhed, så uafhængige medier kan rapportere frit om forholdene i Tjetjenien.

Det skal her siges, at det dog er glædeligt, at det lykkedes at få den kidnappede hollandske medarbejder i Læger uden Grænser ud ved russisk hjælp fra fangenskab i Dagestan.

Regeringen har fastholdt Tjetjenien på dagsordenen i dialogen med Rusland både bilateralt og i EU, og også Europarådet, OSCE og FN drøfter løbende menneskerettighedssituationen i Tjetjenien.

Der er udøvet terror af tjetjenere, og Rusland har ret til at beskytte sig mod denne terrorisme. Terroren er ond og uacceptabel og må fordømmes af alle ansvarlige tjetjenere. Men samtidig

ønsker vi, at Rusland respekterer, at terrorbekæmpelsen sker under overholdelse af menneskerettighederne, hvorfor de, der krænker menneskerettighederne, også må retsforfølges. Det vil være et væsentligt bidrag til at skabe tillid og forsoning blandt den tjetjenske befolkning, hvis dette sker.

En fredelig løsning på konflikten opnås kun, ved at Ruslands suverænitæt respekteres, samtidig med at Rusland respekterer den autonomi, det selv har lovet Tjetjenien. Det er den balancegang, der skal være. Det har Danmark sagt meget tydeligt ved enhver given lejlighed.

Vi vil sammen med EU og FN søge at opnå bedre arbejdsvilkår for de humanitære organisationer i det nordlige Kaukasus, og vi vil fortsætte med at følge situationen for flygtningene og de fordrevne i Ingusjetien og Tjetjenien nøje.

Vi vil sikre, at overvågningen og det internationale pres giver resultater. Fra international side må vi kunne forvente, at den russiske indsats for at forbedre situationen i Tjetjenien også fører til mere åbenhed omkring udviklingen i Tjetjenien. Der bør være adgang for uafhængige medier til frit at observere og vurdere kvaliteten af de russiske foranstaltninger. OSCE og Europarådet bør på ny have ret til at være til stede i Tjetjenien.

Opfylder Rusland sine intentioner og løfter, vil en international tilstedeværelse til gengæld bidrage til en bedre forståelse og påskønnelse af, hvad man udretter fra russisk side for at forbedre situationen i Tjetjenien. Formålet med tilstedeværelsen er ikke at kritisere Rusland, men at sikre menneskerettighederne og den demokratiske proces i Tjetjenien.

Uanset den tvivl, der måtte være omkring afstemning og valget sidste år, er det nu opgaven for den tjetjenske præsident og regering at sørge for, at tjetjenere får opfyldt de løfter, der er givet af de russiske myndigheder, om autonomi og bedre leveforhold.

Uanset hvad man måtte mene om omstændighederne omkring den proces, som er iværksat fra russisk side, kan den blive et skridt på vejen til mere fredelige og normale tilstande i Tjetjenien. Det er det, som det store flertal af den tjetjenske befolkning længes efter. Alternativet risikerer at være stadig mere vold og terror. Det er nu op til de russiske og tjetjenske myndigheder at leve op til dette ansvar og sikre, at processen vinder tillid og tilslutning i den tjetjenske befolkning og dermed bliver holdbar.